מלוגמא

סדר מוצאי שבת השלם

אוצר הלכות ומנהגי מלוה מלכה - חק למוצאי שבתות

מלוגמא

סדר מלוה מלכה השלם

מחולק ומסודר למוצאי שבתות השנה

אוצר הלכות ומנהגים

חק למוצאי שבת

סיפורי צדיקים

ימי הילולא וקורות הימים

זמירות ותפילות

שנת תשפ"ה לפ"ק
פעיה"ק ירושלים תובב"א

מלוגמא

©
כל הזכויות שמורות
הן ע"פ ד"ת והן ע"פ החוק
הבינלאומי להמו"ל

ברעיון, ליקוט וביצוע ספר
זה הושקע הון ואון, אין
להעתיק כולו או חלקו בכל
דרך שהיא, ללא אישור
בכתב מהמו"ל, ושארית
ישראל לא יעשו עולה

בכל עניני הספר:
052-7107043
T7107043@gmail.com

נדפס בארץ ישראל
תשפ"ה - 2025

עריכה והגהה:
מכון 'נהר דעה'
052-7178361

סדר ועימוד:
גיוון 052-7682971

כריכה ושערים:
שילוב 052-7680880

מוצש"ק חיי שרה

תשפ"ד	כ"ז חשון - ד' כסלו
תשפ"ה	כ"ב חשון - כ"ח חשון
תשפ"ו	כ"ד חשון - א' כסלו
תשפ"ז	כ"ז חשון - ג' כסלו
תשפ"ח	כ"ז חשון - ג' כסלו
תשפ"ט	כ"ב חשון - כ"ח חשון
תש"צ	כ"ה חשון - ב' כסלו
תשצ"א	כ"ז חשון - ג' כסלו
תשצ"ב	כ"ב חשון - כ"ח חשון
תשצ"ג	כ"ה חשון - ב' כסלו
תשצ"ד	כ"ז חשון - ג' כסלו
תשצ"ה	כ"ב חשון - כ"ח חשון
תשצ"ו	כ"ב חשון - כ"ח חשון
תשצ"ז	כ"ה חשון - ב' כסלו
תשצ"ח	כ"ב חשון - כ"ח חשון
תשצ"ט	כ"ב חשון - כ"ח חשון
ת"ת	כ"ה חשון - א' כסלו

תנא דבי אליהו

[יט] מִקְצָת חַיִּים שֶׁלֹּא בְּצַעַר וְשֶׁלֹּא בְּיֵצֶר הָרָע אֶל הַצַּדִּיקִים בָּעוֹלָם הַזֶּה מֵעֵין עוֹלָם הַבָּא, וְאֵלּוּ הֵן: אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב יַעְבֵּץ וְיִתְרוֹ וְכַדּוֹמֶה לָהֶן, שֶׁנֶּאֱמַר וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַה' בֵּרַךְ אֶת אַבְרָהָם בַּכֹּל (בראשית כד א), לֹא בְּיָמָיו שֶׁל אַבְרָהָם הַכָּתוּב מְדַבֵּר, אֶלָּא בַּיָּמִים שֶׁל עוֹלָם הַבָּא וימות בֶּן דָּוִד. אָמַר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בָּאוּ עֶשְׂרָה דוֹרוֹת מֵאָדָם וְעַד נֹחַ וְהֶחֱרַבְתִּי אֶת עוֹלָמִי, וְאַחַר כָּךְ בָּאוּ עֶשְׂרָה דוֹרוֹת מִנֹּחַ עַד אַבְרָהָם וְהֶחֱרַבְתִּי אֶת עוֹלָמִי, [וּטְרַדְתִּיו מִן הָעוֹלָם, וּמַה הֶעֱלֵיתִי בָּעוֹלָם]. כֵּיוָן שֶׁבָּא אַבְרָהָם הָיָה לִבִּי עַל עוֹלָמִי, שֶׁנֶּאֱמַר לִבַּבְתַּנִי אֲחֹתִי כַלָּה, לִבַּבְתַּנִי בְּאַחַת מֵעֵינַיִךְ, בְּאַחַד עָנָק מִצַּוְּארֹנָיִךְ (שה"ש ד ט). מָשָׁל לְמֶלֶךְ שֶׁקִּדֵּשׁ אֶת הָאִשָּׁה וְנִרְאֵית לוֹ בְּאַחַת מֵעֵינֶיהָ, וְהָיָה אוֹהֲבָהּ בְּיוֹתֵר וְשָׂמֵחַ בָּהּ וּמִשְׁתּוֹקֵק בָּהּ, אָמַר מַעֲתָּה כְּשֶׁיִּרְאֶנָּה בִּשְׁתֵּי עֵינֶיהָ עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה. כָּךְ אַבְרָהָם אָבִינוּ הָיָה מְפַקֵּחַ עַל עִנְיְנֵי הַבְּרִיּוֹת וּמַכְנִיסָן תַּחַת כַּנְפֵי הַשְּׁכִינָה, כָּךְ אוֹהֲבוֹ, כְּשֶׁיִּבּוֹאוּ בָּנָיו לִידֵי חֲבִילוֹת חֲבִילוֹת שֶׁל תּוֹרָה וּמִצְווֹת עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה, לְכָךְ נֶאֱמַר לִבַּבְתַּנִי בְּאַחַת מֵעֵינַיִךְ בְּאַחַד עָנָק מִצַּוְּארֹנָיִךְ.

[כ] וּמִפְּנֵי מַה זָּכָה יַעֲקֹב לְחַיִּים שֶׁלֹּא בְּצַעַר וְשֶׁלֹּא בְּיֵצֶר הָרָע בָּעוֹלָם הַזֶּה, מִפְּנֵי שֶׁעָתִיד הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לִתֵּן אֶל הַצַּדִּיקִים לֶעָתִיד לָבוֹא, מִפְּנֵי שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ מִקַּטְנוּתוֹ וְעַד זִקְנוּתוֹ, וְהָיָה בָּקִי בַּמִּקְרָא וּבַמִּשְׁנָה בַּהֲלָכוֹת וּבָאַגָּדוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר וְיַעֲקֹב אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֹהָלִים (בראשית כה כז), וְאוֹמֵר כְּחִצִּים בְּיַד גִּבּוֹר כֵּן בְּנֵי הַנְּעוּרִים, אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר וְגוֹ' (תהלים קכז ד-ה), וְאוֹמֵר אֶת מִי יוֹרֶה דֵּעָה וְגוֹ', גְּמוּלֵי מֵחָלָב עַתִּיקֵי מִשָּׁדָיִם (ישעיה כח ט).

(אליהו רבה פ"ה)

זוהר חק'

חיי שרה יום ו'

ת"ח, בְּשַׁעֲתָא דְיִשְׂרָאֵל מְבָרְכִין וּמְזַמְּנִין לְהַאי סֵבַת שָׁלוֹם, אוּשְׁפִּיזָא קַדִּישָׁא, וְאָמְרֵי הַפּוֹרֵס סֵבַת שָׁלוֹם, כְּדֵין קְדוּשְׁתָא עִלָּאָה נָחֲתָא, וּפְרִיסַת גַּדְפָּהָא עֲלַיְיהוּ דְיִשְׂרָאֵל, וּמְכַסְיָא לוֹן כְּאִמָּא עַל בְּנִין, וְכָל זִינִין בִּישִׁין, אִתְכַּנִּישׁוּ מֵעָלְמָא, וְיַתְבֵי יִשְׂרָאֵל תְּחוֹת קְדוּשְׁתָא דְמָארֵיהוֹן, וּכְדֵין דָּא סֵבַת שָׁלוֹם, יָהֵיב נִשְׁמָתִין חַדְתִּין לְבְנָהָא, מַאי טַעֲמָא בְּגִין דְּבֵיהּ נִשְׁמָתִין שַׂרְיָין, וּמִנֵּיהּ נָפְקִין וְכֵיוָן דְּשַׁרְיָא, וּפְרִיסַת גַּדְפָּהָא עַל בְּנָהָא, אֲרִיכַת נִשְׁמָתִין חַדְתִּין לְכָל חַד וְחַד.

תו, אֲמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן, עַל דָּא תָּנִינָן שַׁבָּת, דּוּגְמָא דְעָלְמָא דְאָתֵי אִיהוּ, הָכִי הוּא וַדַּאי, וְעַל דָּא, שְׁמִיטָה וְיוֹבֵל, דּוּגְמָא דָּא בְּדָא, וְשַׁבָּת וְעָלְמָא דְאָתֵי הָכִי הוּא, וְהַהוּא תּוֹסֶפֶת דִּנְשָׁמְתָא, מֵרָזָא דְּזָכוֹר קָא אַתְיָא, עַל הַאי סֵבַת שָׁלוֹם, דְּנָטִיל מֵעָלְמָא דְאָתֵי, וְדָא תּוֹסֶפֶת יַהֲבַת לְעָמָא קַדִּישָׁא, וּבְהַהוּא תּוֹסֶפֶת, חָדָאן, וְיִתְנַשֵּׁי מִנַּיְיהוּ כָּל מִלִּין דְּחוֹל, וְכָל צַעֲרִין, וְכָל עָאקִין, כְּד"א בְּיוֹם הָנִיחַ ה' לְךָ מֵעָצְּבְךָ וּמֵרָגְזֶךָ וּמִן הָעֲבֹדָה הַקָּשָׁה וגו'..

(זוה"ק בראשית דף מ"ח ע"א)

פירוש הסולם

ת"ח בשעתא דישראל מברכין, ומזמנין להאי סכת שלום, אושפיזא קדישא: בוא וראה בשעה שישראל **מברכים, ומזמינים לסוכת שלום זו, האורח הקדוש,** כי בא רק בשבת, כמו ארח שאינו תמידי, **ואמרי הפורס סכת שלום, ואומרים הפורס סוכת שלום, אז קדושה העליונה יורדת ופורשת כנפיה על ישראל, ומכסה אותם כמו אם על הבנים, וכל מיני רע, מסתלקים מהעולם, וישראל יושבים תחת הקדושה של רבונם. ואז סוכת שלום זו, נותנת נשמה חדשה לבניה,** שואל, **מהו הטעם** שסוכת שלום נותנת נשמות חדשות לישראל. ואומר, **משום שבה שורות נשמות,** כי היא בינה, כנ"ל, והנשמות הם בבינה **וממנה הן יוצאות, וכיון שהסוכת שלום שורה ופורשת כנפיה על בניה, היא משפעת נשמות חדשות לכל אחד ואחד.**

תו אמר רבי שמעון וכו': עוד אמר ר"ש, ע"כ למדנו, אשר שבת הוא כעין עולם הבא, כן הוא ודאי, ועל דא, שמיטה ויובל דוגמא דא בדא, ושבת ועלמא דאתי הכי הוא, וע"כ שמיטה ויובל שוים הם זה לזה, ושבת ועולם הבא כן הוא, כלומר. כי שבת הוא מלכות, כמו שמיטה, ועוה"ב הוא בינה, כמו יובל, וכיון שלמדנו ששבת ועוה"ב שוים זה לזה, נמצא שאז השמטה ויובל שוים זה לזה. וטעם הדבר, כי סוד השבת הוא, אשר המלכות עולה אל הבינה ונעשית עמה כאחת. וההפרש בין שבת ועולם הבא לבין שמיטה ויובל, הוא, כי הבינה נקראת יובל בסוד שליטת השמאל, וכשהמלכות נכללת בה מבחינה זו אז נקראת המלכות שמטה, אמנם בעת שהמלכות נכללת מכל ג' קוין של הבינה, נקראת המלכות שבת או סוכת שלום, והבינה עוה"ב, **ותוספת נשמה ההיא** שסוכת שלום משפיע לבניה, **בא מסוד זכור שהוא ז"א, אל סוכת שלום הנמשך מעוה"ב, וזו תוספת הנשמה,** שסוכת שלום מקבלת מז"א, **היא נותנת לעם הקדוש, והם שמחים בתוספת נשמה זו, ונשכח מהם כל דברי חול, וכל דברי צער, וכל רע, וכן הוא אומר, ביום הניח ה' לך וגו',** שהכונה הוא בעת השגת תוספת נשמה מסוכת שלום זו.

רמב"ם

ב. וְכֵיצַד הִיא רְפוּאָתָם, מִי שֶׁהוּא בַּעַל חֻמָּה אוֹמְרִים לוֹ לְהַנְהִיג עַצְמוֹ שֶׁאִם הֻכָּה וְקָלַל לֹא יַרְגִּישׁ כְּלָל, וְיֵלֵךְ בְּדֶרֶךְ זוֹ זְמַן מְרֻבֶּה עַד שֶׁיִּתְעַקֵּר הַחֻמָּה מִלִּבּוֹ. וְאִם הָיָה גַּבֵּהּ לֵב יַנְהִיג עַצְמוֹ בִּבְזָיוֹן הַרְבֵּה וְיֵשֵׁב לְמַטָּה מִן הַכֹּל וְיִלְבַּשׁ בִּלּוּיֵי סְחָבוֹת הַמְבַזּוֹת אֶת לוֹבְשֵׁיהֶם וְכֵיוֹצֵא בִּדְבָרִים אֵלּוּ, עַד שֶׁיַּעֲקֹר גַּבֵּהּ הַלֵּב מִמֶּנּוּ וְיַחֲזֹר לַדֶּרֶךְ הָאֶמְצָעִית שֶׁהוּא דֶּרֶךְ הַטּוֹבָה. וְלִכְשֶׁיַּחֲזֹר לַדֶּרֶךְ הָאֶמְצָעִית יֵלֵךְ בָּהּ כָּל יָמָיו. וְעַל כָּךְ זֶה יַעֲשֶׂה בִּשְׁאָר כָּל הַדֵּעוֹת, אִם הָיָה רָחוֹק לַקָּצֶה הָאֶחָד יַרְחִיק עַצְמוֹ לַקָּצֶה הַשֵּׁנִי וְיִנְהֹג בּוֹ זְמַן רַב עַד שֶׁיַּחֲזֹר בּוֹ לַדֶּרֶךְ הַטּוֹבָה, וְהִיא מִדָּה בֵּינוֹנִית שֶׁבְּכָל דֵּעָה וְדֵעָה:

ג. וְיֵשׁ דֵּעוֹת שֶׁאָסוּר לוֹ לָאָדָם לִנְהֹג בָּהֶן בִּבְינוֹנִית אֶלָּא יִתְרַחֵק מִן הַקָּצֶה הָאֶחָד עַד הַקָּצֶה הָאַחֵר, וְהוּא גַּבֵּהּ לֵב. שֶׁאֵין דֶּרֶךְ הַטּוֹבָה שֶׁיִּהְיֶה אָדָם עָנָו בִּלְבַד אֶלָּא שֶׁיִּהְיֶה שְׁפַל רוּחַ וְתִהְיֶה רוּחוֹ נְמוּכָה לִמְאֹד. וּלְפִיכָךְ נֶאֱמַר בְּמֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָנָו מְאֹד וְלֹא נֶאֱמַר עָנָו בִּלְבַד, וּלְפִיכָךְ צִוּוּ חֲכָמִים מְאֹד מְאֹד הֱוֵי שְׁפַל רוּחַ, וְעוֹד אָמְרוּ שֶׁכָּל הַמַּגְבִּיהַּ לִבּוֹ כְּפֹר בָּעִקָּר שֶׁנֶּאֱמַר וְרָם לְבָבְךָ וְשָׁכַחְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ. וְעוֹד אָמְרוּ בְּשַׁמְתָּא מַאן דְּאִית בֵּיהּ גַּסּוּת הָרוּחַ וַאֲפִלּוּ מִקְצָתָהּ. וְכֵן הַכַּעַס מִדָּה רָעָה הִיא עַד לְמְאֹד וְרָאוּי לָאָדָם שֶׁיִּתְרַחֵק מִמֶּנָּה עַד הַקָּצֶה הָאַחֵר, וְיַלְמֵּד עַצְמוֹ שֶׁלֹּא יִכְעֹס וַאֲפִלּוּ עַל דָּבָר שֶׁרָאוּי לִכְעֹס עָלָיו. וְאִם רָצָה לְהַטִּיל אֵימָה עַל בָּנָיו וּבְנֵי בֵיתוֹ אוֹ עַל הַצִּבּוּר אִם הָיָה פַּרְנָס וְרָצָה לִכְעֹס עֲלֵיהֶן כְּדֵי שֶׁיַּחְזְרוּ לְמוּטָב יַרְאֶה עַצְמוֹ בִּפְנֵיהֶם שֶׁהוּא כּוֹעֵס כְּדֵי לְיַסְּרָם, וְתִהְיֶה דַּעְתּוֹ מְיֻשֶּׁבֶת בְּקִרְבּוֹ לְבֵין עַצְמוֹ כְּאָדָם שֶׁהוּא מְדַמֶּה כּוֹעֵס בְּשָׁעַת כַּעֲסוֹ וְהוּא אֵינוֹ כּוֹעֵס. אָמְרוּ חֲכָמִים הָרִאשׁוֹנִים כָּל הַכּוֹעֵס כְּאִלּוּ עוֹבֵד עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים, וְאָמְרוּ שֶׁכָּל הַכּוֹעֵס אִם חָכָם הוּא חָכְמָתוֹ מִסְתַּלֶּקֶת מִמֶּנּוּ וְאִם נָבִיא הוּא נְבוּאָתוֹ מִסְתַּלֶּקֶת מִמֶּנּוּ, וּבְעֵלֵי כַּעַס אֵין חַיֵּיהֶם חַיִּים. לְפִיכָךְ צִוּוּ לְהִתְרַחֵק מִן הַכַּעַס עַד שֶׁיַּנְהִיג עַצְמוֹ שֶׁלֹּא יַרְגִּישׁ אֲפִלּוּ לַדְּבָרִים הַמַּכְעִיסִים, וְזוֹ הִיא דֶּרֶךְ הַטּוֹבָה. וְדֶרֶךְ הַצַּדִּיקִים הֵן עֲלוּבִין וְאֵינָן עוֹלְבִין שׁוֹמְעִים חֶרְפָּתָם וְאֵינָם מְשִׁיבִין עוֹשִׂין מֵאַהֲבָה וּשְׂמֵחִים בְּיִסּוּרִים, וַעֲלֵיהֶם הַכָּתוּב אוֹמֵר וְאֹהֲבָיו כְּצֵאת הַשֶּׁמֶשׁ בִּגְבֻרָתוֹ:

(הל' דעות פ"ב ב-ג)

סיפורי צדיקים

פעם אחת בא **הבעש"ט הקדוש זצוקללה"ה זי"ע** לבארדיטשוב, והלכה אשת **הרב ר' ליבער מבארדיטשוב** (יומ"ד כ"ח חשון) אל הבעש"ט והניחה א' רו"כ על השלחן לפדיון והתחילה לבכות. והבעש"ט זי"ע הכיר תיכף ומיד שהיא אשת הרב ר' ליבער, ואמר להתלמידים היא בוכה אשר הרב ר' ליבער אינו משגיח עליה, מה זה חידוש אפילו אליהו הנביא ז"ל כשרוצה לדבר עמו צריך הרב ליקח לו פנאי לזה בטורח רב כי אין לו פנאי תמיד, והתחילה עוד יותר לבכות, ואמרה להבעש"ט זי"ע, רבי, על מנת כן היה הנשואין שלי אשר הבטיח לי שיהיה לי ממנו דור ישרים יבורך ולבסוף אינו משגיח עלי, והבטיח לה הבעש"ט שיעשה לה טובה והלכה לה.

אחר כך הלך הבעש"ט זי"ע עם התלמידים שלו להרב ר' ליבער, ופגע אותו בשוק אשר שכר עגלה עצים, ורקד ,ואמר הבעש"ט להתלמידים הנה אומרים למעלה קדושה והוא אומר למטה, והמתין מעט, ואחר כך ניגש אליו ונתן לו שלום, ואמר הבעש"ט להרב ר' ליבער זוגתכם היתה אצלי ובכתה עד מאד, והכרתי מהבכיה אשר היא באמת שרצונה שיקיים כבודו מה שהבטיח שיהיה לה דור ישרים, ולבסוף אינו משגיח עליה ועל פי דין זה קידושי טעות. והרכין הרב ר' ליבער את ראשו ואמר, אמת דברה ויפה דיברתם ובזמנו דיברתם, ואמר לו הרב ר' ליבער סוד, ותיכף ומיד נסע הבעש"ט זי"ע לביתו למעזיבוז, ובזו העת נפטר הבעש"ט הקדוש זי"ע וזה היה בשנת תק"כ. ובשנה זו נולד בנו הוא אבי זקיני הרב ר' יעקילע ז"ל, וקרא שמו בישראל יעקב כמו שם הבעש"ט זי"ע ישראל, ויש סוד בדבר. גם נולדה להם בת ושמה רחל.

ובשנת תקל"א נעדר הרב ר' ליבער זי"ע בכ"ח לחודש מרחשון, שהיה דבר גדול הנקרא עיפוש ר"ל, והיו מובילים המתים ומגררים אותם בחבלים וקברו למאות אנשים ונשים בחפירה אחת, וכן נכתב על מצבה שלו 'מת בדבר'. ואמר אשר נגזר ח"ו כליה והיה הוא מקבל עליו, וקרא לארבעה אנשים ואמר להם אשר מבטיח להם שלא יהיה חס ושלום שום מקרה רעה ומבטיח להם עולם הבא רק לעשות לו צרכי המת הכל כנהוג, ונעדר, וציוה לקוברו על הבי"ע הישן ואז שקטה הארץ, זי"ע. ונשאר א"ז הרב ר' יעקילע כבן עשר שנים. **(זכרון צדיקים - צרור החיים)**

ר' זלמן מקאקרין הנקרא ר' זלמן פון דער וואג נסע לארץ ישראל, וסיפר שפעם אחת אמרו בעיר אחת כמדומני שזה היה בקאקרין גופא, שיש שם משרת **מהבעל שם טוב**, והלך הוא גם כן אליו, וראה שיש שם שני אנשים זקנים, והבינו שזה אב ובנו, הבן היה כבן צ' שנים, ואביו היה קט"ז שנים.

אמר לו: ואתם משרת הבעש"ט? אמר: לא, רק שאני הייתי בבית המדרש שהיה שם הבעש"ט, והייתי מנקה הבית הנקרא גיקערס (= מטאטא), הבעש"ט היה לו מטה בבית המדרש והיה ישן בצהרים. פעם כמדומני שהיה בערב שבת קודש והפאנטאפיל (=נעלי הבית) שלו היו עומדים אצל מיטתו, והתיישבתי אם להזיזם ממקומם בכדי שאעשה נקי המקום שעומדים עליו, כי אם יניחם כך יגערו עליו, או שלא יזיזם ממקומם, מחמת בזיון שהרב העמידם במקום הזה, ושקיל וטרי בדעתו ונחלט בדעתו שלא יזיזם ממקומם, שיותר טוב שיגערו עליו העולם ולא יהיה קצת קפידא להרב אם יזיזם ממקומם.

כשעמד הבעש"ט שאל אותי: אויב איך האב גיקערט דעם בית המדרש (=האם כיבדת את בית המדרש)? ואמרתי לו הן. ואמר לי: הזזת את הפאנטאפיל ממקומם? אמרתי לו: לא. אמר לי: עבור זה תאריך ימים. וכן היה. **(כתבי ר' יאשע שו"ב)**

שמעתי מהאדמו"ר הרה"צ מהרי"צ מפשעווארסק זצוק"ל, פעם אחת הגיע **הבעל שם טוב הק' זי"ע** ללעמבערג והתאכסן בבית שארו הגאון **רבי חיים הכהן ראפאפארט זי"ע** המרא דאתרא, שהיה דרכו להתפלל בבית הכנסת שבעיר. הבעש"ט הק' ביקש רשות להתפלל עם מנין החסידים דשם והסכים עמו בתנאי שלא יאריך שם בתפלתו כדי שלא יצטרך להמתין עליו בסעודה.

למעשה איחר הבעש"ט ביאתו עקב אריכות התפילה, כשהגיע הבעש"ט לבית אכסנייתו בבית הגאון רבי חיים כהן, שהמתין על הבעש"ט הק' עד ביאתו מהתפלה, התחיל בזמירות והמשיך בסעודה ללא אומר ודברים. לאחמ"כ שאלה הרבנית את בעלה הרב: למה לא העיר לו על האיחור. השיב לה רבי חיים כהן: איך יכולתי לומר לו איזה דיבור כשראיתי שנכנס עם שני המלאכים המלוין את האדם מבית הכנסת לביתו כמבואר בחז"ל (שבת קיט:), ותמיד האמנתי בדברי חז"ל וכעת ראיתי זאת בעיני. **(שיחתן של עבדי אבות)**

ימי הילולא וקורות הימים

כב

שצח: רבי שלמה ב"ר יצחק הלוי [חריף] אב"ד לבוב.

תיז: רבי משה ב"ר יצחק יהודה לימא, ב' חלקת מחוקק על שו"ע אבה"ע.

תקעד: רבי דוד שלמה ב"ר ירחמיאל מסורוקא, ב' לבושי שרד וערבי נחל.

תקעט: רבי עזריאל ב"ר דב הלוי איש הורוויץ, רב דלובלין ב' ראש הברזל.

תקפא: רבי רפאל יוסף ב"ר חיים חזן, אב"ד איזמיר וחברון, ב' חקרי לב.

תריא: רבי שלמה ב"ר חיים רעדליך ממיקולייב, חתן רא"ל מפרעמישלאן.

תרכא: רבי צבי אריה ב"ר אליעזר שטיין, דומ"ץ סיגוט, ב' אמרי בינה.

תרלו: רבי מיכאל ב"ר משה יוסף האפפמאן, תלמיד החת"ס, ב' מים חיים.

תרעד: רבי משה סופר שרייבר, אב"ד פרעטשין.

תרפ: רבי ישעיה ב"ר יעקב יצחק טוורסקי ממאקרוב, ב' קול יהודה.

תרפז: רבי ישכר דוב ב"ר יהושע רוקח, מבעלזא (3).

כג

היום יום טוב במגילת תענית (פ"ח) על שהוסר הסורג מהעזרה, (ועיין מדות ב' ג' וברא"ש שם).

תקלז: רבי גדליה ב"ר בנימין זאב, תלמיד המגיד.

תקלח: רבי אהרן ב"ר מאיר מבריסק, פאדווא, ב' מנחת אהרן.

תקמד: רבי יוסף חריף הלפרין מבארדיטשוב.

תקנה: רבי שאול ב"ר צבי הירש, אב"ד פפד"א, ב' השג יד.

תקפא: רבי רפאל יוסף ב"ר חיים חזן, ב' חקרי לב.

תרב: רבי אברהם ב"ר יעקב ריינמן, אב"ד נאראל, תלמיד רצ"ה מזידיטשוב.

תרנ: רבי יהודה ב"ר יעקב קאפ פרנקפורטר, תלמיד החת"ס.

תרסה: רבי אברהם חיים ב"ר מנחם מנדל הורוויץ מלינסק, תלמיד הדברי חיים.

תרסז: רבי מרדכי יפה מרגליות ב"ר ישראל דוד שלזינגר אב"ד פעסט, ב' שאל לך אות.

תרעב: רבי יהוסף ב"ר צבי הלוי רוטנברג, ב' בני שלשים, מקוסון.

תרעו: רבי נח צבי ב"ר משה אולמן, אב"ד אנטווערפן, ב' נחלת צבי.

תרץ: רבי משה ב"ר יעקב מידנר, תלמיד ב' יסוד העבודה מסלונים.

תרצב: רבי יחזקאל שרגא ב"ר דוד דוב מייזליש, אב"ד ראדוואן, ב' זכרון יחזקאל.

תשסז: רבי צבי הירש ב"ר שמואל מרקוביץ, ר"י קרלין ב' בנתיבות האמונה.

תשפ: רבי אריה ליב ב"ר אברהם אברהמס, מתלמידי החזו"א ורו"כ תורת אברהם.

כד

תד: רבי אברהם ב"ר מרדכי אזולאי, ב' חסד לאברהם ואור החמה.

תקכד: רבי גדליה ב"ר בנימין זאב מזאלקאווא, אבי אורח לחיים.

תריד: רבי יוסף ב"ר מנחם מענדל לנדא, אב"ד יאסי, ב' שו"ת ברכת יוסף.

תרלא: רבי צבי ב"ר אליהו גוטמאכר, ב' נחלת צבי וקן מפורשת עמ"ס קינים.

תרסג: רבי דוד ב"ר יעקב יצחק טוורסקי ממקארוב, חתן המגיד מטריסק.

תרסח: רבי הלל משה מעשיל ב"ר צבי הירש גלבשטיין, מח"ס משכנות לאביר יעקב.

תשי: רבי גדליה משה ב"ר שלמה גולדמן, מזוויעהל.

תשמח: רבי רפאל דוד ב"ר חיים יהודה לייב אויערבאך, ראש ישיבת שער השמים.

כה

היום יו"ט במגילת תענית (פ"ח) על ששומרון הוקפה חומה ונסמכו לה עיירות רבות בישראל והיו קורין אותן ערי נברכתא.

תקכח: רבי מנדל אב"ד וויטקוב, חתן רמ"ה מבערזאן.

תקלא: רבי אליעזר ליבער ב"ר אברהם אשכנזי מבארדיטשוב (י"א בכ"ה תשרי או בכ"ח חשון).

תקעז: רבי צבי יהושע ב"ר שמואל שמעלקא מטרייביטש, ב' סמיכת משה.

תקפח: רבי יצחק יואל ב"ר גדליה רבינוביץ מליניץ, חתן ר"י מלעברטוב.

תקצט: רבי ברוך בענדיט ב"ר שלמה ליכטנשטיין, דומ"ץ וועטש, אבי רבי הלל מקאלמייא.

תקצט: רבי נפתלי ב"ר אלעזר ויסבלום מליזנסק.

תרכא: רבי מנשה ב"ר אשר ישעיה (ראפשיץ), ב' לחם שמנה.

תרמח: רבי יצחק [איציק חסיד] בעהם, דומ"ץ קראלי, ירושלים.

תרצה: רבי נפתלי מנחם (הערץ מנדל) ב"ר יוסף זונדל הוטנר, אב"ד איישישוק.

תשי: רבי מרדכי ב"ר ישכר דוב רוקח (בעלזא) מבילגורייא.

תשעט: רבי אליהו שמואל ב"ר יעקב ישראל שמרלר, ר"י צאנז.

כו

תצג: רבי ישכר בער ב"ר פרץ, דומ"צ ניקלשבורג, ב' בית פרץ.

תקסד: רבי רפאל ב"ר יקותיאל זיסקינד הכהן מהמבורג, ב' ושב הכהן.

תרד: רבי אפרים צבי ב"ר אברהם משה מייזל מסאהל, תלמיד החוזה מלובלין, רמ"מ מרימנוב.

תרכו: רבי אליהו ב"ר דוד (מעזריטש), אב"ד סעמיאטיץ.

תרעא: רבי בנימין בישקא ב"ר שלמה זלמן לנדמן, אב"ד טרעסטינא, ב' חמש ידות.

תרעט: רבי יוסף ב"ר דוד יצחק ענתבי, מרבני דמשק וב' ויצבור יוסף.

תרעט: רבי צבי הירש ב"ר יצחק משולם זלמן ריינמן, אב"ד קרעטשניף (וי"א בכ"ה חשון).

תרפד: רבי משה ב"ר אליהו בצלאל טייטלבוים, אב"ד טעטש.

תרפו: רבי שלום ב"ר ברוך מרדכי פרלוב מברהין, ב' משמרת שלום ועוד.

תשלג: רבי נפתלי אריה ב"ר מנחם שלמה מקאלוב.

תשנה: רבי שלום אהרן ב"ר יעקב לופס, הרב דעכו.

תשסט: רבי ציון רחמים ב"ר יעקב לוי, רב דפנמה.

כז

א' תרנח: "ובחדש השני בשבעה ועשרים יום בחודש יבשה הארץ" אחר המבול, לשיטת ר"א (ר"ה י"א).

היום יום טוב במגילת תענית (ספ"ח): "בכ"ד ביה - תבת סולתא למיסק על מדבחא (- שבה הסולת להיעלות על המזבח), מפני שהיו צדוקים אומרים אוכלים מנחת בהמה. נטפל להם רבן יוחנן בן זכאי, אמר: שוטים. זו מנין לכם, ולא היה בהם אחד שהחזיר לו דבר חוץ מזקן אחד שהיה מפטפט כנגדו ואומר: מפני שהיה משה אוהב את אהרן אחיו, אמר "לא יאכל סולת לבד אלא סולת ובשר", כאדם שאומר לחברו "הילך רכיך, הילך בשר, הילך רכיך, הילך בשר". קרא עליו המקרא הזה: "ויבואו אלימה, ושם שתים עשרה עינות מים ושבעים תמרים". א"ל: "רבי, אתה משחק בנו" א"ל: "שוטה שבעולם ולא תהא תורה שלמה שלנו כשיחה בטלה שלכם", א"ל: "רבי, ובכך אתה פוטרני" א"ל: "לאו הכתוב אומר "ומנחתם ונסכיהם, לריח ניחוח, אשה לה'".

ה' פב: רבי ישראל ב"ר יוסף ישראלי, אב"ד יטלטולא, תלמיד הרא"ש, ב' מצוות זמניות.

תקפו: רבי רפאל ב"ר יהודה אשכנזי, רבה של איזמיר וב' מראה עינים.

תרכב: רבי דוד צבי ב"ר שאול ערנפלד מפרעסבורג, חתן החת"ס ואבי החתן סופר.

תרכח: רבי צבי הירש ב"ר אברהם לנדמן, אב"ד סטרעליסק, קיטוב.

תרנא: רבי יונה צבי ב"ר יוסף ברנפלד, אב"ד דעברעצין, ב' חידושי רבי יונה צבי.

תרעה: רבי יעקב ב"ר דוד שיק, אב"ד נאדאדוואר, ב' ישרש יעקב.

תרעז: רבי משה מרדכי ב"ר אברהם יהושע העשיל, ווארשא, נכד האוהב ישראל, ס"ק מרוז'ין.

תרצא: רבי אריה ליבוש מרדכי ב"ר משה הלברשאם משינאווא.

תשא: רבי אהרן ב"ר ברוך מאיר טורסקי מאזרניץ, וחתנו רבי דוד ב"ר שלום יוסף (בוהוש) פרידמן מפלוישט.

תשנט: רבי יעקב ב"ר דוד יצחק לייזער מאנטוורפן, מפשעווארסק (2).

תשעב: רבי מנחם מנדל ב"ר בנימין מנדלזון, הרב דקוממיות.

כח

ה' כד: רבינו יונה החסיד ב"ר אברהם מגירונדי ב' שערי תשובה (י"א בא' חשון).

תקנד: המקובל מולא אור שרגא ב"ר שמואל, מהעיר יזד שבפרס.

תקצט: רבי ברוך בענדיט ב"ר שלמה ליכטנשטיין, דיין דק"ק וועטש.

תרפט: רבי שלמה ב"ר משה אבן דאנאן מח"ס אשר לשלמה, בקש שלמה.

תשמח: רבי שלום ב"ר אברהם אביש מרדכי הלוי אייזען, מו"צ בירושלים.

תשעד: רבי אברהם ב"ר צבי הירש הכהן קופשיץ, רב שכונת נוה צבי.

תשפא: רבי אריה יהודה ב"ר אהרן הראל, חדב"נ הבבא סאלי, וב' מאור ישראל.

כט

תריג: רבי יצחק אייזיק ב"ר יעקב חבר, ב' פתחי שערים בנין עולם ועוד.

תרכו: רבי עבדאללה ב"ר משה חיים, אב"ד בגדד, דודו של הבן איש חי.

תרלב: רבי יצחק שלמה ב"ר יחיאל מיכל (זוועהיל), מזעליחוב.

תרכח: רבי ידידיה ב"ר רפאל אהרן מונסונייגו, מח"ס דבר אמת.

תרסב: רבי חיים רחמים יוסף פרנקו, רב קהילת הספרדים בחברון, ב' שערי רחמים, ויצבור יוסף.

תרסג: רבי אליעזר זוסמן ב"ר יעקב שלום סופר, אב"ד דעברעצין, פעסט.

תרעו: רבי אברהם בנימין ב"ר שלמה [מהרש"ק] קלוגר מבראדי, בודאפסט.

תרעז: רבי ישראל ב"ר יואל אשכנזי, אב"ד סערעט.

תרפז: רבי אברהם ב"ר משה יוחנן שנפלד, דומ"ץ מיהאליפאלווא.

תרפט: רבי שלמה ב"ר משה אבן דאנאן, אב"ד פאס (מרוקו), ב' שו"ת אשר לשמה.

תשט: רבי ירוחם פישל יהושע ב"ר משה ישראל ברנשטיין, ר"י חיי עולם.

תשמג: רבי בצלאל ב"ר משה אריה זולטי, ראב"ד ירושלים, ב' משנת יעב"ץ.

תשמד: רבי אברהם אביש ב"ר יעקב שמשון קנר מטשחויב - חיפה.

תשנז: רבי שמואל ב"ר ברוך שלום הלוי אשלג.

תשעה: רבי יצחק ב"ר חיים ברנשטיין, ראש ישיבת כנסת חזקיהו, כפר חסידים.

תשעו: רבי דב צבי ב"ר ירוחם פישל קרלנשטיין, ר"י גרודנא אשדוד.

תשפ: רבי דוד צבי ב"ר זאב אורדנטליך, רב ביתר עילית.

ל

תקטו: רבי צבי הירש ב"ר דוד הלוי, משדה לבן.

תר: רבי חיים ב"ר דב בעריש הכהן רפפורט ב' מים חיים, אוצרות חיים.

תרז: רבי צבי הירש ב"ר יהודה ליב הכהן מרימנוב, ב' בארת המים.

תרצח: רבי צבי הירש ב"ר דוד שלמה גרודז'ינסקי מרבני וילנא, אחי ר"ח עוזר.

תש: רבי אברהם מרדכי ב"ר אליעזר צבי (קאמארנא) סאפרין, אב"ד זאסלוב.

תשמג: רבי יעקב בצלאל ב"ר משה אריה זולטי ב' משנת יעבץ ואב"ד י-ם.

תשסז: רבי אליעזר יהודה ב"ר יעקב גדליהו ולדנברג, ב' ציץ אליעזר.

כסלו

א

רב: רבי אפרים ב"ר ישראל אנקאווה מתלמסיאן אלג'יר, ב' שער כבוד ה'.

שיט: רבי שלום שכנא מלובלין ב"ר יוסף, חותנו של הרמ"א, ובנו רבי ישראל ב"ר שלום שכנא שור מלובלין, גיסו של הרמ"א.

תסד: רבי ישראל יוסף שמואל ב"ר צבי מקרקא, אב"ד פפד"מ ב' מסורת הש"ס.

תקמח: רבי שמריהו שמעריל ווארחיווקער, דומ"ץ סאווראן, תלמיד הבעש"ט.

תרסב: רבי משה ב"ר יוסף אלטר הגר מרדיוויץ, ב' ויקח משה.

תרעב: רבי יצחק ב"ר חלפון לבטון, מחכמי ארם צובה.

תרצג: רבי ברוך מאיר ב"ר שלמה קליין מדעברעצין, ב' אמרי ברוך.

ב

תקנה: רבי משולם פיוויש ב"ר אהרן משה הלוי העלער, מזאבאריז, ב' יושר דברי אמת.

תריח: רבי ישראל יצחק ב"ר ישכר בער, מראדשיץ.

תרמו: רבי אברהם ב"ר נחמן הכהן מסלוניקי, ב' טהרת המים ומעט מים.

תרצח: רבי מרדכי ב"ר חיים יהודה מאיר חודרוב, מקאלאמייא, ב' אמרי ברוך.

תש: רבי נחום ב"ר יעקב מדומבראווה הי"ד ב' חזון נחום.

תשכ: רבי עקיבא ב"ר שמחה בונים סופר ב' דעת סופר.

תשכג: רבי אהרן ב"ר שניאור זלמן קוטלר, ר"י ליקווד וב' משנת רבי אהרן.

תשנט: רבי נתן מאיר ב"ר משה יו"ט וואכטפויגל, משגיח דליקווד, ב' לקט רשימות.

ג

היום יו"ט במגילת תענית (פ"ט) על שהיום הוצאו מהעזרה הסימואתא (הצלמים) שבנו היוונים בעזרה, כשגברה יד חשמונאי.

תסג: על הנס שארע היום לגאון בעל פני יהושע ובעבורו קיבל על עצמו לחבר את חיבורו הגדול על הש"ס ראה בהקדמת ספרו.

תצז: רבי יוסף ב"ר דוד שבתי, ב' שו"ת בית דוד ימי דוד ועוד.

תקמ: רבי אשר קמץ ב"ר מרדכי, אב"ד טיקטין ווישאגראד, ב' מילי דאבות.

תשנה: רבי שלמה זלמן ב"ר שמואל חיים ברוין, ב' שערים מצויינים בהלכה.

ד

ג' תיב: "ויהי בשנת ארבע לדריוש המלך, היה דבר ה' אל זכריה, בארבעה לחדש התשיעי בכסלו וגו' האבכה בצום החמישי וגו' ויהי דבר ה' וגו' אמור אל כל עם הארץ וגו' הצום צמתוני אני, הלוא אתם האוכלים, ואתם השותים, משפט אמת שפוטו, וחסד ורחמים עשו איש את אחיו וגו', ורעת איש אחיו אל תחשבו בלבבכם", (זכריה ז' ח'), ולאחר התוכחה והמוסר באים דברי ניחומים והבטחת כריתת ברית מחדש, וגם) "כה אמר ה' צבקות: צום הרביעי וצום החמישי וגו' יהיה לבית יהודה לששון ולשמחה ולמועדים טובים, והאמת והשלום אהבו, (זכריה ח' י"ט). והיא הנבואה האחרונה שנאמרה ברוח הקודש (רש"י יומא כ"א ב').

תמט: רבי אליהו ב"ר יהודה קובו אב"ד בסלוניקי ב' שו"ת אדרת אליהו.

תקעב: רבי שמואל ב"ר מרדכי געליש הלוי פולונסקי, אב"ד קאלניבלאט, חתן ר"פ קאריץ.

תרי: רבי משה מרדכי ב"ר יעקב בנעט, אב"ד שטאמפען, סעטשין.

תרכט: רבי יצחק ב"ר יצחק (נולד אחר הסתלקות אביו) רבינוביץ, אב"ד טשעכסטחוב, ב' נדבות פי.

תרלח: רבי יעקב דוד ב"ר ישראל יצחק קאליש מאמשינוב.

תרעה: רבי אלעזר ליפא ב"ר פנחס אלימלך פעלבערמן, אב"ד געוויץ, נכד הנועם אלימלך, ובנו

רבי משה שמואל ב"ר אלעזר ליפא פעלבערמן, נכד הנועם אלימלך.

תשנה: רבי רפאל כדיר ב"ר יעקב צבאן, רב דנתיבות וב' זרע יעקב.